

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

KIRK BEŞİNCİ İNİKAT

28 - III - 1929 PERŞEMBE

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1 — Sabık zabıt hulâsası	54	ven Kavasoglu Ahmet Çavuş olarak gösterildiğinden tashihi hakkında $\frac{3}{236}$ numaralı Başvekâlet teskeresi ve Adliye Encümeni mazbatası	55
2 — Havale edilen evrak	54	3 — Maarif teşkilatına ait 22 mart 1926 tarih ve 789 numaralı kanunun yirmi birinci maddesinin tadili hakkında $\frac{1}{384}$ numaralı kanun layihası ve Maarif Encümeni mazbatası	55
3 — Müzakere edilen maddeler	54	4 — Askerlik Mükellefiyeti Kanununun bazı maddelerinin tadiline dair $\frac{1}{371}$ numaralı kanun layihası ve Millî Müdafaa Encümeni mazbatası	56
1 — Eczacılar ve eczaneler kanununa muhalif hareketinden dolayı eczanesi settedilen Davit Bohor Efendi hakkındaki cezanın ref'i hakkında $\frac{3}{197}$ numaralı Bş. V. teskeresi ve Adliye Encümeni mazbatası	54		
2 — Tokadın Ovacık köyünden idam mahkûmu Mehmet oğlu Şabannı öldürdüğü şahsın, Kavasoglu Ethem Çavuş olduğu halde 472 numaralı kararda seh-			

1 — SABIK ZABIT HULÂSASI

Nurettin Ali Beyin riyasetleriyle aktolunarak Belediye kanunu layihasının vilayetlerin umûmi idaresi hakkındaki layihayı müzakere eden Muh-telit Encümenine havalesi karargir olduktan sonra

perşembe günü toplanılmak üzere celse tatil edildi.

Kâtip	Kâtip	Reis V.
Yozgat	Denizli	
Avni	Necip Ali	Nurettin Ali

2 — HAVALE EDİLEN EVRAK

Layihalar

1 — Harbin Milli siyaset aleti olarak kulla-nılmaması hakkında Moskovada imza edilmiş olan protokolun tasdikine dair kanun layihası (Hariciye Encümenine)

Teklifler

2 — İdare Heyetinin, B. M. M. 1928 senesi bütçesine 5500 lira munzam tahsisat verilme-sine dair kanun teklifi (Bütçe Encümenine)

3 — İdare Heyetinin Riyaseti Cümhur 1928 senesi bütçesinin mühtelif fasıllarına ceman (12 000) lira munzam tahsisat veril-mesi hakkında kanun teklifi. (Bütçe Encümenine)

Teskereler

4 — Maliye vekâletinin 1929 senesi büt-çesinin 223 üncü faslının birinci maddesinden (458) liranın tenzilile yeniden açılacak bir mahsus fasla konulmasına dair Başvekâlet teskeresi. (Bütçe Encümenine)

Mazbatalar

5 — Ceza Usulü Muhakemeleri hakkında $\frac{1}{382}$ numaralı kanun layihası ve Adliye Encü-meni mazbatasile mezkur kanunun «151, 152, 153 ve 154» üncü maddeleri hakkında Dahi-liye Encümeni mazbatası (Ruznameye)

6 — İstanbul mebusu Tevfik Kâmil Beyin 28 mayıs 1928 tarih ve 1312 numaralı Vatan-daşlık kanununun 4 üncü maddesinin tadili

hakkında $\frac{2}{77}$ numaralı kanun teklifi ve Dahiliye Adliye ve Hariciye Encümenleri mazbataları (Ruznameye)

7 — Ticaret mukavelesi aktedilmeyen Devletlerle 1930 haziranına kadar muvakkat ticaret itilafnamesi akti hakkında $\frac{1}{407}$ numaralı kanun layihası ve Hariciye ve İktisat Encü-menleri mazbataları (Ruznameye)

8 — Türkiye Cümhuriyetile Almanya Hü-kûmeti arasında akit ve imza olunan ikamet mukavelenamesine merbut imza protokolunun 8 inci maddesine müteferri kısmın ikinci mephasının tashihi hakkında $\frac{3}{288}$ numaralı Baş vekâlet teskeresi ve Hariciye Encümeni maz-batası (Ruznameye)

9 — Türkiye Cümhuriyetile Macaristan Kırallığı arasında aktolunan bitaraflik, uzlaş-ma ve hakem muahedesinin tasdikı hakkında $\frac{1}{401}$ numaralı kanun layihası ve Hariciye En-cümeni mazbatası (Ruznameye)

10 — Mücadelei Milliyeye iştirak etmeyen memurlar hakkındaki kanunun 4 üncü madde-sinin tefsirine dair $\frac{3}{178}$ numaralı Başvekâlet teskeresi ve Dahiliye ve Adliye Encümenleri mazbataları (Ruznameye)

11 — Mühendis ve Mimarlık kanununun ikinci maddesinin birinci fikrasının tefsirine dair $\frac{3}{258}$ numaralı Başvekâlet teskeresi ve Nafia Encümeni mazbatası (Ruznameye)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 14,5

Reis — Nurettin Ali B.

• Kâtipler : Ruşen Eşref B. (AFYON KARAHİSAR), Necip Ali B. (DENİZLİ)

Reis — Celseyi açıyorum efendim!

3 — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1 — Eczacılar ve eczaneler kanununa mu-halif hareketinden dolayı eczanesi settedilen Davit Bohor Efendi hakkındaki cezanın ref'i hakkında $\frac{3}{197}$ numaralı Bş. V. tekeresi ve

Adliye Encümeni mazbatası [1]

[1] 112 numaralı matbuu zabtın sonuna merbuttur.

Adliye encümeni mazbatası YÜKSEK REİSLİĞE

Eczacılar ve eczaneler kanununa muhalif hareketinden dolayı Kadı Köyünde Kurbağalı derede Gazhane caddesinde 62 numaralı Sihat Eczanesi sahibi Davit Bohor Efendinin eczanesinin seddine dair Kadıköy Sulh Mahkemesinden verilen ve kat'i mahiyette bulunan kararın noksanı tetkikata müstenit olması ve kanuna muvafık bulunmaması hasebile mezkûr kararın hususî af tarikile refi hakkında Adliye vekâletinin iş'arına atfen Başvekâletten gönderilmiş olan 11-12-1928 tarih ve $\frac{6}{4951}$ numaralı teskere merbutu dosyasile birlikte Adliye Encümenine havale edilmekle tetkik olundu.

Adliye vekâletinin teskeresi münderecatına göre Davit Bohor Efendinin eczanesinin kapatılması hakkındaki hükmün musip olmadığı ve hususî af yoluyla ref lüzumuna dair serd edilen esbap:

1 — Eczacılar ve Eczaneler kanununun 42 inci maddesi mucibince bir eczanenin kapatılmasına hükmolunmak için Kodekse muvafık olmyan ecza bulunması ve bulundurulması muktazi eczaların bulunmaması halinde iki defa tahriri ihtar vukuundan sonra ihtar hükmünün yerine getirilmediğinin sübut bulması lazımeden iken mahkemece bu kanunun neşrinden evel eczanenin teftişi sırasında yapılmış olan ihtar ile muahharen yapılan ihtarı kâfi addedip cezaî hükümleri mutazammın kanunların makabiline teşmili caiz olmayacağı kaidesinden zühul ederek set kararı vermesi,

2 — Bahsedilen kanuna göre bu kabil hükümlerin kat'i olmasına mebni kanuna mugayeretinin islahı için kanunî bir yol bulunmamasından ibarettir .

Encümence ceryan eden müzakere neticesinde : Yokarıda hülasa edilen sebepler varit görülmekle kanuna muhalif olarak Davit Bohor Efendinin eczanesinin seddine dair Kadıköy Sulh Mahkemesinin ittihaz ettiği hükmün Teşkilatı Esasiye Kanununun 26 ıncı maddesine tevfikan hususî af tarikile ref'i madelet icabından olduğundan keyfiyetin Heyeti Umumiyenin tasvibine arz olunması ittifakla kararlaştırılmıştır .

Reis — Mazbata hakkında mütalea varmı efendim? (*Hayır sesleri*) Mazbatayı kabul edenler... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

2 — Tokadın Ovacık köyünden idam mahkûmu Mehmet oğlu Şabanın öldürdüğü şahsın, Kavasoglu Ethem Çavuş olduğu halde 472 numaralı kararda sehven Kvasoglu Ahmet Çavuş olarak gösterildiğinden tashihi hakkında $\frac{8}{326}$ numaralı Başvekâlet teskeresi ve Adliye Encümeni mazbatası [1]

YÜKSEK REİSLİĞE

Tokadın Kat Köyünden Kavasoglu Ethem Çavuşu teammüden öldüren Tokadın Ovacık Köyünden Pehlivan oğullarından Ahmet oğlu Şabanın idamına dair Tokat Ağır Ceza Mahkemesince verilen ve Temyiz Mahkemesinin musaddak bulunan hükmü müteakip müamelesinin icrası hakkında Baş V. den yazılan ve Adliye Encümenine havale edilen tezkere üzerine encümenimizce meskûr cezanın infazı lüzumuna dair tanzim edilüp Heyeti Umumiyece 12/1/1929 tarihinde tasdik edilen mazbatalarda maktul Kavasoglu Ethem Çavuşun ismi Ahmet Çavuş olarak zikredilmesine binaen ahiren bu cihetin tashihi hakkında vürut eden Bş. V. tin 19/1/1929 tarih ve $\frac{6}{101}$ numaralı teskeresi yeniden tetkik edilmiş ve filhakika mahkûm Şabanın öldürdüğü şahsın ismini Kavasoglu Ethem Çavuş olduğu anlaşıldığından keyfiyetin olveçhile tashihi ile Heyeti Umumiyeye arzı ittifakla kararlaştırılmıştır.

Reis — Mazbata hakkında mütalea varmı? (*Hayır sesleri*) Mazbatayı kabul edenler ... Kabul etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

3 — Maarif teşkilatına ait 22 mart 1926 tarih ve 789 numaralı kanunun yirmi birinci maddesinin tadili hakkında $\frac{1}{884}$ numaralı kanun layihası ve Maarif Encümeni mazbatası [2]

Reis — Efendim; bu kanunun ikinci müzakeresini yapacağız.

Nafi Atuf B. (Erzurum) — Bir ta dilnamem vardı; onu geri alıyorum efendim.

Reis — Pek âla efendim.

Maarif teşkilatına ait kanunun 21 inci maddesinin tadiline dair kanun

MADDE 1 — « Maarif teşkilatına ait » olan 789 numaralı ve 22 mart 1926 tar-

[1] 110 numaralı matbua zaptın sonuna merbuttur.

[2] Birinci muzakeresi 42 inci in'ikat zabut ceridesindedir.

ihli kanunun 21inci maddesinin ilk fıkrası şu suretle değiştirilmiştir:

İlkmektep muallim ve muallim muavinleri ile müdür ve başmuallimlerini, ilk tedrisat müfettişlerini emniyet maiyetindeki kalem heyetini, talimatnamesine tevfikân, Maarif vekâleti tayin eder.

Reis — Tadil teklifi yoktur efendim. Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Reis — Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına Maarif Vekili memurdur.

Reis — Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Layihai kanuniyenin heyeti umumiyesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler ... Kabul etmeyenler ... Kabul edilmiştir .

4 — *Ashrlik mükellefiyeti kanununun bazı maddelerinin tadiline dair ^I/₃₇₁ numaralı kanun layihası ve Millî Müdafaa Encümeni mazba tası [1]*

Reis—Bu layihanın müzakeresine başlıyoruz Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen varmı? (*Hayır sesleri*). Maddelere geçilmesini kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Aşkerlik mükellefiyeti kanununun bazı maddelerinin tadiline dair kanun

BİRİNCİ MADDE — Askerlik mükellefiyeti kanununun 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

Askerlik çağına girenlerin asker kütüğüne yazılanları ve sağlık ve sağlamlıklarile okuyup yazmaları ve tahsil dereceleri, sanatları ve nerelerde buldukları hakkında yapılacak tetkikata (yoklama) denir. Askerlik çağına girenlerden yoklama devresinde bulunanlar, biri yirmi yaşlarına girdikleri senenin ikinci kânununun birinci gününden başlayarak haziran sonunda bitmek üzere (ilk yoklama), diğeri her askerlik dairesi dahilinde temmuzun birinci gününden teşrin evvelin sonuna kadar

[1] 111 numaralı matbua zaptın sonuna merbuttur.

devam eden müddet içinde bitmek üzere (son yoklama) adlı iki yoklamaya tabi tutulurlar. Bu yoklamalar yapılırken ruhsatlı efrat ile ihtiyatların da yoklamaları yapılır.

Reis — Maddeyi kabul edenler ... Kabul etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — Mezkûr kanunun 21 inci maddesine şu fıkra ilave olunmuştur:

İdare Heyeti kararıle numarasız asker edilenlerin sınıflarının tayini, askerlik meclisleri münakit bulunmadığı zamanlarda muntakasında buldukları kol orduya aittir.

Reis — İkinci maddeyi kabul edenler ... Kabul etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Mezkûr kanunun 55 inci maddesinin C fıkrası aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

Askerî mekteplerle, nizamname ve talimatnamelerine nazaran devam mecburiyeti olan resmî ve yüksek mektepler, liseler ve orta mekteplerde ve talî meslek mekteplerinde veya bu derecede olduğu Maarif vekâletinden veya emniyetlerinden ve müdürlüklerinden tasdik olunan hususî ve ecnebî mekteplerde ve kezalik aynı evsafda buldukları Maarif vekâletince müsaddak memleket harici mekteplerde okumakta oldukları anlaşılın ve memleket dahilinde veya haricinde tâlî veya âlî bir mektebi bitirerek daha yüksek mektebe veya haricte daha yüksek fennî ve sınaî müesseselere girmek için alâkdar vekâletlerce muayyen olan müddetle dahil veya haricetelisan tahsilinde veya sitajda bulunanlar, son yoklamaları sırasında talî veya âlî bir mektebi bitirerek memleket dahilinde ve haricinde daha yüksek mekteplere veya fennî ve ya sınaî müesseselere kabul zamanı olmadığından dolayı girememiş olanlarla o sene içinde girerek vesaiki lazımayi gönderdikleri takdirde bunların ertesi seneye terkleri ancak yirmi dokuz yaşını bitirinceye kadar uzar. Bu yaşa kadar tahsillerini bitirmemiş olanlar, iki sene üst üste sınıf geçmeyenler, âlî bir mektebi bitirdikten sonra diğeri âlî bir mektebe veya bir talî mektebi bitirdikten sonra diğeri bir tâlî mektebe girenler, veya ihtisas şubelerine ayrılmış müesseselerin ve darülfünunun bir şubesini bitirdikten sonra diğeri şubelerine girenler ertesi seneye terkedilmeyip

asker edilirler . İş bu talebenin derslerine muntazamen devam etmesi şartile tahsil saatleri haricinde memuriyet, vazife, san'at ticaret ve ziraatle iştiğalleri tecillerine mani değildir.

Reis — Üçüncü maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Mezkûr kanunun 58 inci maddesi şu suretle tadil edilmiştir:

İhtiyat efrat seferberlik, asayiş veya talim ve manevre için sınıf ihtiyacına göre tamamen ve kısmen çağırılırlar.

Usta efrat, ihtiyata geçtikleri tarihten itibaren her iki senede bir talim ve manevre için çağırılabilirler. Bunlar için her defasında talim ve manevre müddeti bir buçuk ayı geçmez. Hiç silah altına alınmamış efrat altı ay müddetle ve silah altına alınmış efrattan altı aydan eksik talim ve terbiye görmüş olanlar altı ayı tamamlamak üzere lüzum ve imkân oldukça silah altına alınabilirler.

Keza mezkûr kanunun 59 uncu maddesinin son fıkrası şu suretle tadil edilmiştir:

İhtiyat efradın talim ve manevre için celbi muvazzaf efrat gibi yapılır. Dahili asayiş için celpleri seferberlik ahkâmına tabidir.

Reis — Dördüncü maddeyi kabul edenler ... Kabul etmeyenler ... Kabul edilmiştir,

BEŞİNCİ MADDE — Mezkûr kanunun 77 inci maddesi şu veçhile tadil olunmuştur :

Muvazzaf hizmetini yapmak üzere kıtaat ve müessesata girmiş olan efrada askerlikleri altı ay geçmedikçe ve cezalı efrada, cezaları müddetini ikmal etmedikçe izin verilmez. Altı ay askerlik yapmış olanlara bir buçuk senelik hizmet sınıflarında bir ay, iki senelikte bir buçuk ay, iki buçuk seneliklerde iki ay ve üç seneliklerde iki buçuk ay izin verilebilir.

Şu kadar ki bir sene zarfında verilen izin müddetinin mecmuu bir ayı geçmez. Bu müddetten fazla izin ile altı ayı tamamlamamışlardan fevkalade mazeretleri olduğu anlaşılanlara izin verebilmek hakkı Kolordu ve daha yüksek makamlara aittir.

Gerek izinli ve gerek tebdilhavaya gönderilecek efradın ne kadar izinli veya tebdilhavahı olduklarını gösterir, kıt'a ve müessese kumandanlarınca ellerine teskere verilmekle beraber keyfiyet başkaca askerlik şubelerine de yazılır ve şubeler de bu gibileri izinli ve tebdilhavahı

defterlerine yazarlar ve müddetleri bitince kıt'alarına sevkederler.

Reis — Beşinci maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir .

ALTINCI MADDE — Mezkûr kanunun 78 inci madesi şu şekilde tadil edilmiştir:

Muvazzafardan tebdil havaya gidenlerin tebdil hava müddetleri üç ay veya daha ziyade olduğu veya temdit veya tekrar ile üç ayı geçtiği halde müddetin üç aya kadar (dahil) olan kısmı veya izin alan efradın izni müddetlerinden her sene yalnız bir ayı muvazzaf hizmetlerinden sayılır. Bir aydan fazla izinlerin muvazzaf hizmetten sayıla bilmesi Büyük Erkânı Harbiye Riyasetinin muvafakati ve M. M. Vekâletinin teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyeti kararile verilen umumî mahiyetteki izinlere aittir. Muvazzaf hizmetlerini bitirmiş oldukları halde görülen lüzum üzerine terhisleri geciktirilmiş olanlara ruhsatlı ve ihtiyat ve cezalı efrattan tebdilhavaya gidenlerin ve izin alanların tebdilhava ve izin müddetleri ne kadar olursa olsun tamamile hizmet ve cezalarından sayılır,

Hazarda üç aydan az tebdilhava alanların kıt'aları ile irtibatları kesilmez. Yalnız müddetleri ne olursa olsun tebdilhavaları hitamında muvazzaflık müddetlerinin ikmaline altı aydan az kalmış olanlar mukim buldukları şubelerinin mensup oldukları Kolordu emrin verilirler.

Reis — Altıncı maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

VEDİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteber dir.

Reis — Vedinci maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Reis — Sekizinci maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Layihanın ikinci müzakeresine geçilmesini kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Efendim ruznamenin üçüncü ve dördüncü numaralarında ki kanun layihaları encümenlerdedir. Cumartesi günü saat 14 te toplanılmak üzere celseye nihayet veriyorum.

Kapanma Saati : 14, 25

Eczacılar ve Eczaneler kanununa muhalif hareketinden dolayı Eczanesi seddedilen Davit Bohor Efendi hakkında ki cezanın ref'i hakkında $\frac{3}{197}$ numaralı Başvekâlet teskeresi ve Adliye encümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Muamelat Müdürlüğü

Şube 1

Sayı $\frac{6}{4951}$

11-12-928

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Eczacılar ve Eczaneler kanununa muhalif hareketinden dolayı Kadıköyde kurbağlı derede 62 numaralı Sihat Eczanesi sahibi Davit Bohor efendinin eczanesinin seddine dair Kadıköy Sulh mahkemesinden verilmiş olan kat'i kararın noksani tetkikata müstenit ve gayrı musip olmasına mebni ref'i hakkında Adliye vekâletinden yazılıp İcra vekilleri Heyetinin 5/12/1928 tarihli içtimanda tetkik ve Büyük Meclise takdimi tasvip olunan 3/12/1928 tarih ve 568 numaralı teskerenin sureti evrakı müteallikasile beraber takdim kılınmıştır.

Muktazasının ifa ve neticesinin iş'arına müsaade buyurulması arz olunur efendim.

Başvekil

İsmet

Adliye Vekâletinin 3-12-1928 tarih ve $\frac{1135}{538}$ numaralı teskeresi suretidir

Eczacılar ve eczaneler kanununa muhalif hareketinden dolayı Kadıköyünde Kurbağalı derede Gazhane caddesinde 62 № sihat eczanesi sahibi ve müdürü mesulü Davit Bohor Ef. hakkında icra kılınan muhakeme neticesinde ;

Mumaileyhin eczacılar kanununun 45 inci maddesi mucibince ve taaddüdü filî sebebi şiddet addolunarak yüz lira cezayı naktî ile mahkûmiyetine ve eczanesindeki noksanların ikmalî zimminde makamı aidi tarafından iki defa vaki ihtara riayet etmediği anlaşıldığından eczanesinin seddine dair Kadıköy sulh mahkemesinden sadır olan hükmi havi zabıtname ve evrakı müteferriası tetkikatına nazaran mumaileyhe müsnet efalden kanunen kabul edilmiş olan kodekse gayrı muvafık ecza bulundurmasından ve eczanede bulundurulması iktiza eden zabıt varakasında yazılı eczaları bulundurmamak fiilleri zikrolunan kanunun 45 inci maddesi ahkâmını müstelzim olup maddeî mezkûrede muayyen ceza 25 liradan 200 liraya kadar hafif cezayı naktî olması ve ancak tekerrür halinde bu cezanın ya iki katının alınacağı veya üç ayi geçmemek üzere eczanenin kapatılacağı yazılı bulunması ve hadisede kanunun emri

ve maksadı dairesinde mahkemece mazbut bir tekerrür mevcut olmaması hasebile berveçhi muharrer efali memnuadan dolayı ancak cezayı naktî hükmü icap edeceği gibi mumailleihin sebebi maznuniyeti olan eczanesinin teftişinde görülen noksanları tamamlaması fili hareketinin de kanunu mezkûrun 42 inci maddesi emir ve sarahati dairesinde mutlak olarak eczanesinin kapatılmasını icap etmesi işbu noksanların tamamlanması hususunun iki defa tahrirî ihtara rağmen yine yapılmamış olmasının subutile kaim ve meşrut olmasına ve halbuki; mahkûmu merkuma vaki tahrirî ihtardan birincisinin işbu kanunun neşrinden mukaddem olması hasebile kanunu muahharın vazettiği akibeti cezaiyeyi teyakkun edemiyerek ve bu kabil cezaî hususatta ahkâmı cedidenin makabline şumulü gayri caiz bulunmaktan naşi bir kıymeti mahsusayı haiz olmamasından kat'ı nazar işbu ihtarla beraber ikinci ve son ihtar akabinde maznunu mumailleih mahkemeye sevk edilmiş olup bu ihtarî ahire rağmen nevakısın ikmal ve itmam edilip edilmediği tetkik ve tespit olunmamış bulunmasına mebni sebebi mezkûre müsteniden mumailleihin eczanesinin seddi kararı anasırı cürmiyenin ademi tamamiyeti noktasından savap ve doğru görülmemiş olduğundan ve zikrolunan mahkeme kararının haps ve hafif hapsi tazammun etmesi itibarile kanunu mezkûrun 46 ıncı maddesi mücibince katiyeti aşikâr ve isabeti kanuniyesi görülmeyen set kararının süveri aharla refi adimülîmkân bulunmadığından esbabı maruzadan dolayı mumailleih eczacı Davit Bohor efendinin eczanesinin seddine dair olan kararın refi suretile mazharı af ve adalet buyrulması esbabının istikmaline müsaadei devletleri arz ve rica ve bu babtaki evrakı hükmiye dosyası rapten takdim olunur efendim,

24-3-1929
Adliye Vekili
Mahmut Esat

Adliye Encümeni mazbatası

YÜKSEK REİSLİĞE

Eczacılar ve eczaneler kanununa muhalif hareketinden dolayı Kadıköyünde Kurbağalı derece Gazhane caddesinde 62 numaralı Sıhhat eczanesi sahibi Davit Bohor Efendinin eczanesinin seddine dair Kadıköy sulh mahkemesinde verilen kat'ı mahiyette bulunan karar hasebile tetkikata müstenit olması ve kanuna muvafık bulunmaması hasebile mezkûr kararın hususî af tarikle refi hakkında Adliye Vekâletinin iş'arına atfen Başvekâletten gönderilmiş olan 11-12-1928 tarih ve $\frac{6}{4951}$ numaralı teskere merbutu dosyasile birlikte Adliye encümenine havale edilmekle tetkik olundu.

Adliye Vekâletinin teskeresi münderecatına göre Davit Bohor Efendinin eczanesinin kapatılması hakkındaki hükmün musip olmadığı ve hususî af yoluyla refi lüzumuna dair serdedilen esbap :

1 — Eczacılar ve Eczaneler kanununun 42 inci maddesi mücibince bir Eczanesinin kapatılmasına hükmolunmak için Kodekse muvafık olmayan ecza bulunması ve bulundurulması muktezi Eczanelerin bulunmaması halinde iki defa tahrirî ihtar vukuundan sonra ihtar hükmünün yerine getirilmediğinin sübut bulması lazimedden iken mahkemece bu kanunun neşrinden evel Eczanesinin teftişi sırasında yapılmış olan ihtar ile muahheren yapıları ihtarî kâfi addédip cezaî hükümleri mutazammın kanunların makabline teşmili caiz olmayacağı kaidesinden zuhur ederek set kararı vermesi,

2 — Bahsedilen kanuna göre bu kabil hükümlerin kat'ı olmasına mebni kanuna mugayeretinin islahı için kanunî bir yol bulunmamasından ibarettir.

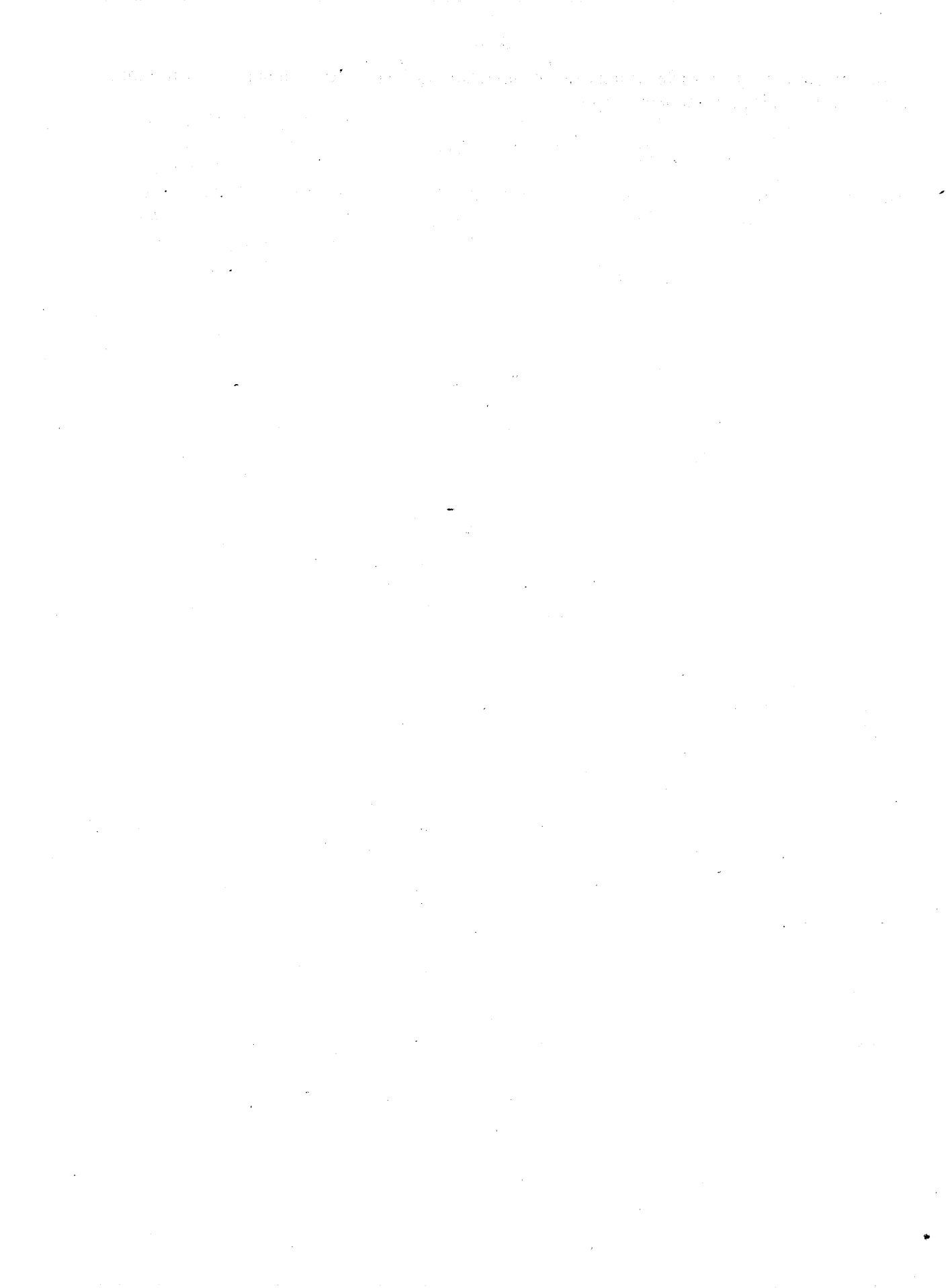
Encümence ceryan eden müzakere neticesinde: Yokarıda hülasa edilen sebepler varit görülmekle kanuna muhalif olarak Davit Bohor Efendinin eczanesinin seddine dair Kadıköy sulh mahkemesinin ittihaz ettiği hükmün Teşkilatı Esasiye kanununun 26ıncı maddesine tevfikan

hususî af tarikile ref'i madelet icabından olduğundan keyfiyetin Heyeti umumiyenin tasvibine arz olunması ittifakla kararlaştırılmıştır.

Âza	Âza	Âza	Âza	Kâ	M. M.	Adliye encümeni	
	İzmir	Bayazıt	Antalya	Yozgat	Kocaeli	Reisi	Manisa
<i>O. Niyazi</i>	<i>Enver</i>	<i>Şefik</i>	<i>Ahmet Sakı</i>	<i>A. Hamdi</i>	<i>Salahattin</i>	<i>Mustafa fevzi</i>	
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
	Kocaeli	Balıkesir	Muğla	Kayseri	Manisa	Sinop	Ankara
<i>Nuri</i>	<i>Rağıp</i>	<i>Sadık</i>	<i>Ali Nazmi</i>	<i>Reşit</i>	<i>Kemal</i>	<i>R. İsmail</i>	<i>İhsan</i>

Tokadın Ovacık köyünden idam mahkûmu Ahmedoğlu Şabanın öldürdüğü şahsın ismi, Kavasoglu Ethem Cavuş olduğu halde 472 numaralı kararda sehven kavasoglu Ahmet Cavuş olarak gösterildiğinden tashihi hakkında $\frac{3}{226}$ numaralı Başvekâlet teskeresi ve Adliye encümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Muamelat müdürlüğü

Sayı $\frac{6}{361}$

91-1-1929

B. M. M. Yüksek Reisiğine

12/1/1926 tarihli ve kanunlar K. $\frac{196}{2761}$ numaralı teskere cevabıdır. Tokadın Ovacık köyünden idam mahkûmu Ahmetoğlu Şabanın öldürdüğü şahsın ismi Kavas oğlu Ethem Cavuş olduğu halde Yüksek Meclisin bu baptaki 472 numaralı kararı suretinde Ahmet Cavuş olarak gösterildiğinden tashihat icrası Adliye vekâletinden yazılan 17 numaralı teskerede bildirilmiş ve mezkûr karar sureti evrakıyla leffen takdim kılınmış olmağla tashih ve iadesine müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

T. B. M. M.

Adliye Encümeni

Karar № 197

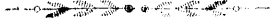
11 - 3 - 1929

Yüksek Reisiğe

Tokadın Kat Köyünden Kavasoglu Ethem Cavuşu teammüden öldüren Tokadın Ovacık Köyünden pehlivan oğullarından Mehmetoğlu Şabanın idamına dair Tokat Ağır Ceza Mahakemesince verilen ve temyiz mahkemesinin musaddak bulunan hükmü müteakıp müamelesinin icrası hakkında Baş. V. den yazılan ve Adliye Encümenine havale edilen tezkere üzerine encümenimizce mezkûr cezanın infazı lüzumuna dair tanzım edilip Heyeti Umumiyece 12/1/1929 tarihinde tasdik edilen mazbatalarda maktul Kavasoglu Ethem Cavuşun ismi Amet Cavuş olarak zikredilmesine binaen ahiren bu cihetin tashihi hakkında vürüt eden Baş. V. tin 19/1/1929 tarih ve $\frac{6}{401}$ numaralı teskeresi yeniden tetkik edilmiş ve filhakika mahkûm Şabanın

öldülirdüğü şahsın isminin kavasoglu Ethem Cavuş olduğ anlaşıldığından keyfiyetin olveçhile tashihi ile Heyeti Umumiye arzi ittifakla kararlaştırılmıştır.

Âza İzmir <i>Enver</i>	Âza <i>O. Ni yazi</i>	Kâ. Vozgat <i>A. Hamdi</i>	M.M, Kocaeli <i>Salahattin</i>	Ad. En. Reisi Manisa Mebusu <i>M. Fevzi</i>	
Âza Antalya <i>A. Saki</i>	Âza Konya <i>Re fik</i>	Aza Sinop <i>R. İsmail</i>	Âza <i>Nazif</i>	Âza Bayazıt <i>Şe fik</i>	Âza Muğla <i>Ali Nazmi</i>
			Kocaeli <i>Rağıp</i>	Ankara <i>A. İhsan</i>	Manisa <i>Kemal</i>

Askerlik mükellefiyet kanununun bazı maddelerinin tadiline dair ¹/₃₇₁ numaral kanun layihası ve Milli Müdafaa Encümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Muamelat Müdürlüğü

Şube 1

Sayı ⁶/₅₆₉

10-2-929

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Âli Askerî Şuraca ihzar ve Milli Müdafaa vekâletince teklif edilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 6-2-929 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan askerlik mükellefiyeti kanununun bazı maddelerini muaddil kanun layihası esbabı mucibesile birlikte taktim olunmuştur.

Muktazasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyrulması rica olunur efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucice layihası

Birinci madde — Askerlik mükellefiyeti kanununun 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasının son yoklamamın temmuzdan başlayarak teşrinievvel sonunda biteceği yazılmış ve (32) inci maddede ise her kazada numara çekildikten sonra istatistik cedvelinin yapılacağı ve alt tarafının askerlik meclisi reisi ve âzaları tarafından tasdik edileceği ve işbu cetvelin yapılmasıyla son yoklamamın bitmiş sayılacağı tasrih olunmuştur. Esasen son yoklamamın kaza merkezlerinde askerlik meclisi tarafından ifa kılınacağına ve bir şube dairesinde müteaddit kazalar olmakla beraber askerlik meclislerinde çifte hekim de bulunacağına nazaran yoklamamın her kazada aynı tarihlerle başlayıp aynı tarihlerde bitmiş olmasına ve dört ay müddetle temadi ettirilmesine imkân olamayacağından -14- üncü maddeki mebde ve müntehamın işbu yoklamamın çerçevesinden addi yani -23- üncü madde veçhile numara keşide ve istatistik tanzimile yoklamamın bitmiş sayılması icap edersede tefsiri muameleye mahal kalmamak üzere -14- üncü maddenin bu esasa göre tashihine mecburiyet hasıl olmuştur.

İkinci madde — Askerlik mükellefiyeti kanununun -21- inci maddesinde askerlik meclislerince asker edilenlerin sunufu muhtelifeye tefriki keyfiyeti bir encümene havale edilmiş bulunduğu halde yoklama kaçığı bulunarak ve ya esbabı saire ile mezkûr askerlik meclislerinin toplu buldukları sırada da heyeti idarece numarasız asker edileceklerin kimler tarafından sınıflara tefrik edileceği gösterilmemiştir. Bu sebeple maddeyi mezkûrenin son fıkrasına bu suretle bir kayıt ilâvesi iktiza eylemiştir.

Üçüncü madde — Askerlik mükellefiyeti kanununun 35 inci maddesinin C fıkrasında ertesi seneye terki icap eden mekteplerde okumakta olup ta bu mektebi ikinal ile daha yüksek veya ihtisas mekteplerine girmek için son yoklamadan evvel dahil veya hariç memlekette lisan tahsilinde veya fabrika stajında bulunanların işbu tahsilleri son yoklama esnasında bir mektepten madut olmadıkları için ertesi seneye terkolummalarını icap ettirmediklerinden ve

talî veya âli mektebi bitirerek memleket dahilinde veya haricinde daha yüksek mekteplere veya fevzî sınaî müesseselere kabul zamanı olmadığından son yoklamadan evvel bu mektep veya müesseselere giremedikleri için asker edilmeleri zarurî görülen talebenin tahsillerine devama imkân bırakmak için askerlik mükellefiyeti kanununun - 25 - inci maddesinin - C - fıkrasında âli bir mektebi bitirdikten sonra diğer âli bir mektebe veya ihtisas şubelerine ayrılmış, müesseselerin ve darülfünunun bir şubesini bitirdikten sonra diğer şubesine girenlerin ertesi seneye terk edilmeyeceği gösterildiği halde mektebi bitirmeksizin diğer mektebe geçenler ve keza talî bir mektebi bitirdikten veya bitirmezden akdem diğer talî bir mektebe geçenler hakkında bir kayıt konulmamıştır .

Bundan istifadeye çalışanlar görülmüştür. Binaen aleyh fikrai mezkûrenin bu esasa göre tadiline ihtiyaç hasıl olmuştur.

Dördüncü Madde — Askerlik mükellefiyeti kanununun 58 inci maddesinde ruhsatlı efrat yalnız seferberlik için çağırılacağı 10 inci maddesinin son fıkrasında ruhsatlı efrat ihtiyata geçinceye kadar seferberlik olmadıkça tekrar muvazzaf hizmet için askere çağırılmıyacağı yazılı olduğu halde 59 uncu maddenin son fıkrası ruhsatlı efradin dahi talim ve manevre için çağırılabilceğini göstermekte olduğundan 58 ve 19 nuncu maddelere muhalif olan 59 uncu maddenin son fıkrasında yazılı (ruhsatlı ve) tabirinin tayyına lüzüm görülmüştür.

Beşinci Madde — askerlik mükellefiyeti kanununun 77 inci maddesinin birinci fıkrasında altı ay askerlik yapmış olanlara muvazzaf hizmetlerini bitirüp terhis edilecekleri zamana kadar bir kerrede veya bir kaç defada topu bir ay izin verilebileceği mezkûrdur. Hizmeti muvazzafa müddetinin sunufu muhtelif içine mütefavit olması hasebile bu sureti muâmelede müsavat temin edilememiştir. Binaen aleyh hizmeti muvazzafanın beher senesi için birer ay mezuniyet verilmesi muvafik görülerek maddei mezkûrenin ona göre tadiline mecburiyet hasıl olmuştur.

Aitüncü Madde — Askerlik mükellefiyet kanununun 78 inci maddesinin birinci fıkrasında izin alan efradın izin müddetinden yalnız bir ayı muvazzaf hizmetlerinden sayılacağı yazılıdır 78 inci madde hizmeti muvazzafanın beher senesi birer ay mezuniyet verileceği şekline göre tadil edilmiş olduğundan bu maddenin ona göre tashihi ve birde kita'atta muvazene tesisi gibi mübrem ahval ve ihtiyacat halinde Büyük Erkân Harbiye Riyasetinin muvafakatile terhis mahiyetinde olmak üzere muvazzaf hizmetleri bitmek üzere olan efrada azamî - altı ay - kadar izin verilebilmesi ve bu mezuniyetin tamamen hizmeti muvazzafadan mahsup olunması için maddeye başkaca bir fıkra ilavesine ihtiyaç görüldüğünden maddeyi mezkûreninde bu suretle tashih ve tadil olunmuş bulunduğu maruzdur.

T. B. M. M.

M. M. Encümeni

Karar № 42

24/IV/1928

Yüksek Reisliğe

Encümenimize havale buyrulan Bş. V. Celilenin 10 / 11 / 1929 tarihli ve 6 / 569 numaralı teskeresine merbut askerlik mükellefiyeti kanununun bazı madde ve fıkralarının tadili hakkındaki kanun layihası esbabı mucibe mazbatası M. M. vekâleti Ordu Dairesi Reisi Miralay İbrahim Lütfi B. in huzur ile tetkik ve müzakere olundu:

Umumî bir surette bu tadiller iki kısma ayrılarak mütalea olunabilmektedir: Birinci kısım, kanunun bazı maddelerine daha ziyade sarahat ve kat'iyet verilmesinden ve bazı maddelerinin arasındaki ufak bir tearuz veya iltibas şeklinin giderilmesinden ibarettir.

Layihanın 1,2 ve dördüncü maddeleri bu maksatları temin içindir. İkinci kısım tadilat esas kanunun şimdiye kadar yapılmış olan tatbikatından husule gelen tecrübe ile anlaşılması lüzuma istinat etmekte ve doğrudan doğruya mükellefiyetlerin lehine bulunmaktadır.

Bununla beraber tadilat askerlik hizmetinden bir fedakârlık ta sayılamaz. Mesela layihanın

üçüncü maddesi memleket haricinde ve dahilinde tahsilde bulunanlara veya tahsil için hazırlananlara fen veya san'at müesseselerine girmek isteyenlere mühim kolaylıklar ve müsaadeler gösterilmektedir. keza layihanın beşinci maddesinde efrada verilecek izin müddeti hizmet müddetine göre yani adalet esasına muvafık bir surette , artırılmaktadır.

Vekâletin esbabı mucibe mazbatasında bu suretle tadil edilen maddelere dair yazılan esbap ve verilen şifahi izahat encümenimizce de şayanı kabul bulunmuştur.

Ancak layihanın esasının kabulüne karar verilmekle beraber ismi yeniden konmuş ve noksan bir madde ilâve edilerek bazı maddelerin de şekle ait tadilât yapılmış olduğu maruzdur efendim.

Âza	Âza	Kâ.	M. M.	Reis
<i>Abdülhak</i>	<i>B. Lutfi</i>	<i>Nuhiddin Nami</i>	<i>İhsan</i>	<i>Naci</i>
		Âza	Âza	Âza
		<i>A. Samih</i>	<i>Kâzım</i>	<i>S. Müfit</i>

Hükümetin teklifi

Kanun lâyihası

BİRİNCİ MADDE — Askerlik mükellefiyeti kanununun 14 üncü maddesinin son yoklamayı tarif eden ikinci fıkrasındaki (temmuzun birinci gününden başlayarak teşrini evel sonuna bitmek üzere) cümlesi (her askerlik dairesi dahilinde temmuzun birinci gününden teşrini evel sonuna kadar devam eden müddet içinde bitmek üzere) suretinde tadil ve tashih olunmuştur.

İKİNCİ MADDE — Askerlik mükellefiyeti kanununun 21 inci maddesinin sonuna berveçhi ati bir fıkra ilâve olunmuştur.

(Heyeti idare kararile numarasız asker edilenlerin sınıflarının tayini mıntakasında buldukları kol ordulara aittir)

ÜÇÜNCÜ MADDE — Askerlik mükellefiyeti kanununun -35- inci maddesinin (C) fıkrasındaki (memleket harici mekteplerde okumakta oldukları anlaşılınlar) cümlesinden sonra (memleket dahilinde veya haricinde

Encümenin tadili

1111 Numaralı askerlik mükellefiyeti kanununun bazı maddelerinin tadiline dair kanun lâyihası

BİRİNCİ MADDE — Askerlik mükellefiyeti kanununun 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir :

Askerrlik çağına girenlerin asker kütüğüne yazılanları ve sağlık ve sağlamlıkları ile okuyup yazmaları ve tahsil dereceleri, sanatleri ve nerelerde buldukları hakkında yapılacak têtikikata (yoklama) denir. Askerlik çağına girenlerden yoklama devresinde bulunanlar, biri yirmi yaşlarına girdikleri senenin ikinci kânu' nunun birinci gününden başlayarak haziran sonunda bitmek üzere (ilk yoklama), diğeri her askerlik dairesi dahilinde temmuzun birinci gününden teşrini evvelin sonuna kadar devam eden müttet içinde bitmek üzere son yoklama) adlı iki yoklamaya tabi tutulurlar. bu yoklamalar yapılırken ruhsath efrat ile ihtiyatların da yoklamaları yapılır.

İKİNCİ MADDE — mezkur kanununun 21 inci maddesine şu fıkra ilâve olunmuştur.

(İdare Heyeti kararile numaresız asker edilenlerin sınıflarının tayini, askerlik meclisleri münakit bulunmadığı zamanlarda mıntakasında bulun ukları kol orduya aittir .

ÜÇÜNCÜ MADDE — Mezkûr kanunun 55 inci maddesinin (C) fıkrası aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir.

Askerî mekteplerle, nizamname ve talimatnamelerine nazaran devam mecburiyeti olan

tâli veya âli bir mektebi bitirerek daha yüksek bir mektebe veya hariçde fennî ve sınaî müesseselere girmek için dahil ve hariçde lisan tahsilinde veya sıtajlarda bulunanların geçirdikleri zaman tahsilden maduttur.

Son yoklaması sırasında tâli veya âli bir mektebi bitirerek memleketin dahilinde veya haricinde daha yüksek mekteplere veya fennî sınaî müesseselere kabul zamani olmadığından dolayı girememiş olanlar o sene içinde girerek vesai ki lazimeyi gönderdikleri taktirde askerlik muameleleri idare heyetlerince irtesi neneye terk soretinde tashih olunmuştur.

Mezkûr maddenin (C) fıkrasındaki (âli mektebi bitirdikten sonra diğer bir âli mektebe) cümlesinden sonra (veya bir tâli mektebi bitirdikten sonra diğer bir tâli mektebe girerler) cümlesi ilâve olunmuştur.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Askerlik mükellefiyeti kanununun 58 inci maddesinin birinci fıkrası sonundaki (ruhsatlı efrat, yalnız seferberlik için çağırılır) cümlesi tayyedilmiş ve maddenin baş tarafına ihtiyat kelimesinden evvel (ruhsatlı ve) kelimesi ilâve edilmiştir. Ve 59 uncu maddenin son fıkrasının satır başından (ruhsatlı ve) kelimesi kaldırılmıştır.

resmî ve yüksek mektepler, liseler ve orta mekteplerde ve tâli meslek mekteplerinde veya bu derecede olduğu Maarif Vekâletinden veya eminliklerinden ve müdürlüklerinden tasdik olunan hususî ve ecnebî mekteplerde ve keزالik aynı evsafda buldukları Maarif Vekâletince müsaddak memleket harıcı mekteplerde okumakta oldukları anlaşılın ve memleket dahilinde veya haricinde tâli veya âli bir mektebi bitirerek daha yüksek mektebe veya hariçde daha yüksek fennî ve sınaî müesseselere girmek için alâkadar vekâletlere muayyen olan müddetle dahil veya hariçde lisan tahsilinde veya sıtajda bulunanlar, son yoklamaları sırasında tâli veya âli bir mektebi bitirerek memleket dahilinde ve haricinde daha yüksek mekteplere veya fennî ve ya sınaî müesseselere kabul zamani olmadığından dolayı girememiş olanlar o sene içinde girerek vesai ki lazimeyi gönderdikleri takdirde bunların ertesi seneye terkleri ancak yirmi dokuz yaşını bitirinceye kadar uzar. Bu yaşa kadar tahsillerini bitirmemiş olanlar, iki sene üst üste sınıf geçmeyenler, âli bir mektebi bitirdikten sonra diğer âli bir mektebe veya bir tâli mektebi bitirdikten sonra diğer bir tâli mektebe girenler, veya ihtisas şubelerine ayrılmış müesseselerin ve darulfünunun bir şubesini bitirdikten sonra diğer şubelerine girenler ertesi seneye terkedilmeyip asker edilirler. İş bu talebenin derslerine muntazamen devam etmesi şartı ile tahsil saatleri haricinde memuriyet, vazife, san'at, ticaret ve ziraatle iştiğalleri tecillerine mani değildir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Mezkûr kanununun 58 inci maddesi şu suretle tadil edilmiştir:

İhtiyat efrat seferberlik, asayiş ve ya talim ve manevre için sınıf ihtiyacına göre tamamen ve kısmen çağırılırlar .

Usta efrat, ihtiyata geçtikleri tarihten itibaren her iki senede bir talim ve manevre için çağırılabilirler. Bunlar için her defasında talim ve manevre müddeti bir buçuk ayı geçmez. Hiç silah altına alınmamış efrat altı ay müddetle ve silah altına alınmış efrattan altı aydan eksik talim ve terbiye görmüş olanlar altı ayı tamamlamak üzere lüzum ve imkân oldukça silâh altına alınabilirler.

Keza meskûr kanununun 59 uncu maddesinin

BEŞİNCİ MADDE — Askerlik mükellefiyeti kanununun 77 inci maddesinin birinci fıkrasından sonraki (altı ay askerlik yapmış olanlardan itibaren aşağısı) yerine (hizmeti askeriyeleri bir buçuk sene olan sınıflara bir ay, iki sene olan sınıflara bir buçuk ay, iki buçuk sene olan sınıflara iki ay, üç sene olan sınıflara iki buçuk ay izin verilebilir.

Şukadar ki bir sene zarfında verilen izin müddetinin mecmuu bir ayı geçemez) suretinde tashih olunmuştur.

ALTINCI MADDE — Askerlik mükellefiyeti kanununun -78- inci maddesinin birinci fıkrasında (izin alan efradın izin müddetlerinden her sene yalnız birer ayı muvazzaf hizmetlerinden sayılır. Bir aydan fazla izinlerin hizmeti muvazzafadan sayılabilmesi Büyük Erkânı Harbiye Riyasetinin muvafakati ve M. Müdafaa Vekâletinin teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyeti kararla verilen umumî mahiyetteki izinlere aittir) fıkrası ilave edilmiştir.

son fıkrası şu suretle tadil edilmiştir:

İhtiyat efradın talim ve manevre için celbi muvazzaf efrat gibi yapılır. Dahilî asayiş için celpleri seferberlik ahkûmına tabidir.

BEŞİNCİ MADDE — Meskûr kanununun 77 inci maddesi şu vechile tadil olunmuştur:

Muvazzaf hizmetini yapmak üzere kıtaat ve müessesata girmiş olan efrada askerlikleri altı ay geçmedikçe ve cezalı efrada, cezaları müddetini ikmal etmedikçe izin verilmez. Altı ay askerlik yapmış olanlara bir buçuk senelik hizmet sınıflarında bir ay, iki senelikte bir buçuk ay, iki buçuk seneliklerde iki ay ve üç seneliklerde iki buçuk ay izin verilebilir.

Şu kadar ki bir sene zarfında verilen izin müddetinin mecmuu bir ayı geçmez. Bu müddetten fazla izin ile altı ayı tamamlamamışlardan fevkalade mazeretleri olduğu anlaşılanlara izin verebilmek hakkı Kolordu ve daha yüksek makamlara aittir.

Gerek izinli ve gerek teptilhavaya gönderilecek efrada ne kadar izinli veya teptilhavalı olduklarını gösterir, kıt'a ve müessese Kumandanlarınınca ellerine teskere verilmekle beraber keyfiyeti başkaca askerlik şubelerine de yazılır ve şubeler de bu gibileri izinli ve teptilhavalı defterlerine yazarlar ve müddetleri bitince kıt'alarına sevkederler.

ALTINCI MADDE — Meskûr kanununun 78 inci maddesi şu şekilde tadil edilmiştir:

Muvazzafalardan teptilhavaya gidenlerin teptilhava müddetleri üç ay veya daha ziyade olduğu veya temdit veya tekrar ile üç ayı geçtiği halde müddetin üç aya kadar (dahil) olan kısmı veya izin alan efradın izin müddetlerinden her sene yalnız bir ayı muvazzaf hizmetlerinden sayılır. Bir aydan fazla izinlerin muvazzaf hizmetten sayılabilmesi Büyük Erkânı Harbiye Riyasetinin muvafakati ve M. M. Vekâletinin teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyeti kararla verilen umumî mahiyetteki izinlere aittir. Muvazzaf hizmetlerini bitirmiş oldukları halde görülen lüzum üzerine terhisleri geciktirilmiş olanlara ruhsatlı ve ihtiyat ve cezalı efrattan teptilhavaya gidenlerin ve izin alanların teptilhava ve izin müddetleri, ne kadar olursa olsun tamamile hizmet ve cezalarından sayılır.

Hazarda üç aydan az teptilhava alanların

YEDİNCİ MADDE — İşbu kanunun icrayı ahkâmına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

6-2-1929

Da. V. M. M. V. Ad. V BşV.
Ş. Kaya M. Abdülhalik Mahmut Esat İsmet

Na. V. Mf. V. Ma. V. Ha. V.
Recep İsmet Ş. Saracoğlu T. Rüştü

S. İ. M. V. İk. V.
İctimada bulunmadı M. Rahmi

kit'alarile irtibatları kesilmez, yalnız müddetleri ne olursa olsun teptilhavaları hitamında muvazzaflık müddetlerinin ikmaline altı aydan az kalmış olanlar mukim buldukları şubelerinin mensup oldukları Kolordu emrine verilirler.

YEDİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir .

SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

